

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DMP-II.054.1.2024

Warszawa, 12 marca 2024 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: interpelacji Pani Poseł Małgorzaty Niemczyk w sprawie wykluczenia handlowego polskiej wsi i małych miejscowości (interpelacja nr 1478)

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pani Poseł Małgorzaty Niemczyk w sprawie wykluczenia handlowego polskiej wsi i małych miejscowości (interpelacja nr 1478), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Według danych GUS¹, na koniec 2022 r. szacowana liczba sklepów w Polsce wyniosła ok. 326 tys. i była o 1,6% niższa niż przed rokiem. Biorąc pod uwagę ostatnie pięć lat, liczba sklepów zmniejszyła się o 8,2%. Przeciwna tendencja występuje, jeśli chodzi o powierzchnię sprzedażową sklepów. W 2022 r. wyniosła ona 38 553,9 tys. m², tj. o 1,1% więcej w ujęciu r/r i o 3,5% więcej w porównaniu do 2017 r.

W perspektywie ostatnich pięciu lat liczba sklepów zmniejszyła się we wszystkich województwach poza warmińsko-mazurskim, które odnotowało wzrost o 4,7%. Liczba sklepów najbardziej zmniejszyła się w woj. opolskim (20,6%), podkarpackim (17,6%) oraz mazowieckim (14%). Niezależnie od regionu Polski, mamy do czynienia ze spadkową tendencją w zakresie liczby sklepów o powierzchni do 99 m², a wzrostową o powierzchni 200-399 m² oraz 1000-2499 m².

Malejąca liczba sklepów jest konsekwencją ewolucji struktury polskiego handlu od początku procesu transformacji. Polski handel detaliczny od lat podąża za tendencjami obserwowanymi w gospodarkach rozwiniętych, a jedną z nich jest usieciowienie i konsolidacja branży prowadzące do optymalizacji wykorzystania zasobów, a w rezultacie zmniejszenia liczby stacjonarnych placówek handlowych. Jak pokazują doświadczenia innych krajów, tendencja ta jest nieunikniona. Nie oznacza to jednak braku dostępności placówek handlowych, w tym także w małych miejscowościach.

Dyskonty i sieci wielkopowierzchniowe rozwijają się w miastach i gęsto zaludnionych terenach podmiejskich. I choć nie są one szeroko rozpowszechnione w mniejszych miejscowościach, to tam często można spotkać mniejsze placówki zintegrowane w ogólnokrajowe lub lokalne sieci. Rozwój integracji w handlu może przynosić właścicielowi placówki korzyści w postaci m.in. lepszego dostępu do zakupów hurtowych, zmniejszenia kosztów logistyki i marketingu czy dostępu do nowoczesnych metod wspomaganie zarządzania sklepem.

¹ Rynek wewnętrzny w 2022 roku, GUS 2023, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/rynek-wewnetrzny-w-2022-roku.7.29.html>.

Poza usieciowieniem i konsolidacją, wśród kluczowych trendów kształtujących sytuację w branży można wskazać rosnącą rolę kapitału zagranicznego, rozwój i upowszechnienie e-commerce i wdrażanie nowoczesnych technologii (np. sklepy bez obsługi i kas) czy zmianę preferencji konsumentów.

Na spadek liczby małych sklepów wpływają także m.in. zmiany demograficzne, w tym depopulacja terenów wiejskich i większa mobilność przestrzenna społeczeństwa (np. dojazdy do pracy w większych miejscowościach i robienie tam zakupów). Dodatkowo, przedstawiciele branży wskazują na problem braku sukcesji i wymianę pokoleniową. Chociaż zamykanie małych placówek handlowych w mniejszych miastach i na wsiach jest wynikiem długoterminowych przemian społeczno-gospodarczych oraz efektów dostosowawczych, polscy przedsiębiorcy starają się dostosować swój model działalności do zmieniających się potrzeb.

Pragnę zwrócić uwagę, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii przywiązuje niezwykłą wagę do rozwoju przedsiębiorczości. Jesteśmy świadomi, że kołem zamachowym polskiej gospodarki są mali i średnicy przedsiębiorcy. Ostatnie trudne lata pokazały, że bez tej grupy nie jest możliwy znaczący wzrost gospodarczy. Priorytetem jest dialog i partnerskie traktowanie, dlatego aktywnie wsłuchujemy się w głos przedsiębiorców. Zmianę filozofii wielokrotnie podkreślał minister Krzysztof Hetman. Od początku roku odbyło się w naszym Ministerstwie kilka spotkań z przedstawicielami organizacji przedsiębiorców na temat usprawnień dla biznesu i dialogu ze środowiskiem przedsiębiorców. W resorcie powołany został Pełnomocnik do spraw deregulacji, do którego zadań należy m.in.: analizowanie oraz monitorowanie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, przedstawianie propozycji działań, w tym legislacyjnych, związanych z prowadzeniem biznesu, przygotowywanie i przedstawianie opinii, analiz lub rekomendacji związanych z identyfikacją barier prawnych w rozwoju przedsiębiorczości oraz poprawą jakości prawa w tym obszarze oraz wykonywanie zadań związanych z podejmowaniem dialogu gospodarczego z przedsiębiorcami.

Jedną z pierwszych rządowych decyzji była, przyjęta jeszcze na początku bieżącego roku, informacja Rady Ministrów o kierunku i harmonogramie prac legislacyjnych wdrażających tzw. urlop dla przedsiębiorców. Zgodnie z założeniami mali przedsiębiorcy nie będą musieli płacić składek na ubezpieczenie społeczne przez wybrany przez siebie, jeden miesiąc w roku. W miesiącu, w którym przedsiębiorca będzie korzystał z ulgi, składka na ubezpieczenie społeczne będzie zapłacona z budżetu państwa. Przewidujemy, że projekt stosownej ustawy zostanie przyjęty przez Radę Ministrów jeszcze w marcu.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Waldemar Sługocki

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /